

BASIN BÜLTENİ

ÇIRAKLIK VE MESLEKİ EĞİTİM’de İstihdam İçin Mesleki Eğitim Programı (İMEP) Dönemi Başlıyor

Türkiye’de şimdiye kadar Avrupa Birliği fonları tarafından desteklenen en bütüncül çıraklık ve mesleki eğitim programı olma özelliği taşıyan İMEP, sunduğu güçlü sistem sayesinde 22.400 Türk vatandaşı ve Geçici Koruma Altındaki (GKA) Suriyeli genç ve yetişkinin kayıtlı istihdama geçişini kolaylaştırıyor

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü ve Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) iş birliğiyle, Avrupa Birliğinin Türkiye’deki Mülteciler İçin Mali Yardım Programı kapsamında hayata geçirilen ve Expertise France ile EDUSER tarafından yürütülen “İstihdam İçin Mesleki Eğitim Programı (İMEP)” 16.12.2020 tarihinde resmî olarak açılışını yaptı. 30 milyon Avro bütçesi ve 48 aylık uygulama süresiyle **çıraklık ve mesleki eğitim alanında Türkiye’de uygulanan en kapsamlı program olan İMEP**, çıraklık ve mesleki eğitim yoluyla işgücü piyasası ihtiyaçları doğrultusunda mesleki beceri eğitimleri sağlayarak Türk vatandaşlarının ve Geçici Koruma Altındaki Suriyelilerin istihdama erişimlerini kolaylaştırmayı hedefliyor.

Programın 16 Aralık 2020 tarihinde dijital ortamda düzenlenen açılış etkinliğinde konuşma yapan Expertise France Barış, İstikrar ve Güvenlik Bölümü Başkanı Sayın Jérôme Heitz, kamu kurumlarıyla yapılacak güçlü bir iş birliğinin başarılı bir uygulamanın anahtarı olduğunu söyleyerek program ortakları arasında oluşan sinerjiden duyduğu memnuniyeti dile getirdi ve bu durumun programın başarısındaki rolüne dikkat çekti. İMEP’in sahaya tam anlamıyla girmek için hazır olduğunu ifade eden Sayın Heitz, Türkiye’nin dünyada en fazla sayıda mülteciyi ağırlayan ülke konumunda olduğuna işaret ederek bu durumun pandemiyle birlikte çok daha külfetli bir görev olduğunu ve bu anlamda İMEP’in Türk ve Suriyeli genç ve yetişkinlerin ekonomik dayanıklılıklarını güçlendirmek noktasında önemli bir program olduğunu belirtti. İMEP’in Millî Eğitim Bakanlığı ve TESK’in destek, bağlılık ve katkıları olmaksızın gerçekleştirilmesi mümkün olmayan bir program olduğunu vurgulayan Sayın Jerome Heitz, program sayesinde ilgili hedef grupların mesleki eğitim becerileri kazanacağını ve kayıtlı istihdamın bir parçası olacağını belirtti.

Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu FRIT Bölümü Başkanı Sayın Libor Chlad açılış konuşmasına İMEP kapsamında görev yapan program ortaklarına teşekkür ederek başladı. Program hedeflerinin pandemiden dolayı çok daha zorlu hale geldiğini ifade eden Sayın Chlad buna rağmen bazı şeylerin değişmediğine, umut ve fırsat arayan gençlerin varlığının sürmekte olduğuna dikkat çekti. Sayın Chlad, mesleki ve teknik eğitimin genç bireyler için iyi bir başlangıç olduğunu, aynı zamanda başarılı bir eğitim dönemi sonrasında yetişkinlerin de iş dünyası ile yeniden bağlarının kurulması için önemli bir araç olarak gördüklerini söyledi. Sayın Chlad ayrıca, mesleki ve teknik eğitimin gençler için sadece gerekli teknik becerileri elde edebilecekleri ve uzun vadeli istihdama erişmesinde öncülük edecek bir fırsat olmadığını aynı zamanda iş piyasasında başarılı olmalarını sağlayacak iş disiplini ve davranışları kazanacakları bir fırsat olduğunun da altını çizdi. Sayın Libor Chlad, mülteciler de dahil olmak üzere bazı kırılgan grupların mevcut şartlar içinde zorluklarla karşılaştıklarına dikkat çekerek genel olarak fırsatların değerlendirilmesi gerektiğini ve bu dönemin somut sonuçlara ulaşmak üzere hazırlık yaparak geçirilmesi gerektiğini sözlerine ekledi.

BASIN BÜLTENİ

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Genel Sekreter Vekili Sayın Çetin Demirkazık dijital açılış etkinliğinde gerçekleştirdiği konuşmada mesleki ve teknik eğitimde, bireylere ilgi, yetenek ve mizaçları doğrultusunda mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum, tavır ve meslek ahlakını kazandırmanın son derece stratejik olduğunu söyleyerek Türkiye'nin 2023 vizyonunda belirlediği hedeflere ulaşabilmesindeki en temel unsurun, insan kaynağına yapılacak yatırım olduğunu vurguladı. Sayın Demirkazık, nitelikli çıraklık ve mesleki eğitim için gerekli tüm kaynakları harekete geçirmek üzere TESK'in tüm alt teşkilatlarıyla birlikte hazır ve kararlılık içinde olduğunu altını çizdi.

Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürü Sayın Prof. Dr. Kemal Varın Numanoğlu yaptığı konuşmada insani krizlere yönelik kalkınma odaklı yaklaşımın, uzun vadeli planlama, yerel ortaklarla işbirliği ve somut projeler üzerinden, eğitim, sağlık, girişimcilik, sosyo-kültürel uyum gibi alanlarda yapılacak faaliyetlerle desteklenmesi durumunda başarıya ulaşabileceğini vurguladı. Sayın Numanoğlu Millî Eğitim Bakanlığı olarak gerek rutin faaliyetlerin Suriyeli öğrencileri de göz önüne alarak planlanması ve yürütülmesi, onların doğrudan hedef alınarak çeşitli projeler aracılığı ile eğitim alanındaki sorunlarının giderilmesi üzerine uzun bir süredir mesai yaptıklarını belirtti. Sayın Numanoğlu, örgün çıraklık eğitiminin herhangi bir nedenle eğitim sisteminin dışında kalmış gençlere, hem eğitimlerine devam etme hem de istihdamda yer alarak aile gelirine katkıda bulunma imkanı verdiğini söyledi. Konuşmasında Suriyelilerin eğitim ve beceri düzeylerinin yetersizliğinin, işgücü piyasasında kayıtlı istihdama geçişlerindeki en büyük engel olduğuna dikkat çeken Sayın Numanoğlu, İMEP'in bu sorunlara etkili ve kapsayıcı bir cevap verebilmek hedefiyle uygulanan etkili ve kapsamlı bir program olduğuna dikkat çekti. Sayın Prof. Dr. Kemal Varın Numanoğlu içinde bulunulan mülteci krizine ancak dayanışma, iş birliği ve ortak irade ile yanıt verilebileceğini söyleyerek sözlerini tamamladı.

Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığı FRIT Ofisi Koordinatörü Sayın Halil Afşarata açılış konuşmasında programların zamanlıca, aksatılmadan bir an evvel hedef kitleye yansıtılmasının önemine dikkat çekerek Covid-19 salgınının etkilerinin dikkate alınarak mevcut programlarda uyarlamalar yapılmasının gerekliliğine işaret etti.

Program Uygulama İlleri ve Faaliyetleri

Adana, Ankara, Bursa, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Kocaeli, Konya ve Mersin illerinde gençlere ve yetişkinlere çıraklık ve mesleki eğitim sunan 35 mesleki eğitim kurumu bünyesinde uygulanacak program çerçevesinde; 14.400 yeni çırak öğrenciye eğitimleri boyunca destek, 8.000 yetişkine meslek ve beceri kursu ve 5.000 çırak öğrenciye mesleki danışmanlık hizmeti verilecek.

16 Aralık 2020 tarihinde saat 11:00-13:00 aralığında dijital açılış etkinliği yapılan İMEP kapsamında, Türk vatandaşı ve Suriyeli gençler ve yetişkinler için çıraklık ve mesleki eğitim alanında kurslar ve destekleyici faaliyetler yer alacak. İMEP ile çıraklık eğitimi tanıtılarak kayıt dışı işlerde çalışan ve çalışma riski olan çocukların çalışma hayatından eğitime yönlendirilmesi yoluyla çocuk işçiliğiyle mücadele edilmesi hedefleniyor. Programın uygulanacağı illerdeki yerel kurumsal kapasitenin güçlendirilmesine yönelik faaliyetler de gerçekleştirilecek. Bu amaçla İMEP kapsamında 12 ilde faaliyet gösteren gençlere ve yetişkinlere çıraklık ve mesleki eğitim sunan 35 mesleki eğitim kurumuna yönelik personel ve rehber öğretmenlere psiko-sosyal destek eğitimi, çırak öğrenciler için

BASIN BÜLTENİ

öğle yemeği katkısı, küçük ölçekli yapı işleri ve eğitim araç-gereç temini desteği verilecek. Ayrıca yerel mekanizmalarda görevli temsilcilere yönelik eğitim çalışmaları, Suriyeli genç ve yetişkinlere Türkçe konuşma ve dil eğitimi, kariyer becerileri kursları, İŞKUR'a kayıt, mevcut becerileri belgelendirme, iş kurma konularında danışmanlık ve destek hizmetleri sunulacak. Program kapsamında, çırak öğrenci yetiştiren ve yetiştirebilecek olan esnaf-sanatkâr işletmeleri başta olmak üzere KOBİ'lere ve çocuklarına doğru şekilde rehberlik edebilmeleri için ailelere yönelik farkındalık çalışmaları gerçekleştirilecek. İMEP çerçevesinde işletmeler de destekleniyor; çırak öğrencilerin eğitim ortamının iyileştirilmesine yönelik küçük ölçekli yapı işleri ve eğitim araç-gereç temini desteği verilecek. İşverenler, usta öğreticiler ve yöneticilere yönelik, işletmede çıraklık eğitimi konusunda kapasite geliştirme çalışmaları, çırak öğrencilerin seslerini duyuracağı 4 farklı çırak öğrenci forumu, çırak öğrencilere yönelik 3 mesleki beceri yarışması ve 1 iş kurma fikri yarışması ve çıraklık eğitiminin faydaları, mevcut mesleki eğitim seçenekleri, çocuk işçiliğinin olumsuz sonuçları konularında ulusal çapta bir iletişim kampanyası düzenlenmesi hedefleniyor.

Program süresince verilecek eğitimler boyunca 36.800 Türk vatandaşı ve Geçici Koruma Altındaki Suriyeli katılımcı, eğitim ve iş ortamlarında sıklıkla bir araya gelecek, sosyal uyum becerilerini geliştirmeye yönelik etkinlikler aracılığıyla birlikte öğrenme, fikir alışverişinde bulunma ve sosyalleşme imkânı elde edecek. Program vasıtasıyla çıraklık ve mesleki eğitim sisteminde kalıcı sistemsel iyileştirmelerin elde edilmesi, çıraklık ve mesleki eğitimin sunduğu avantajlara dikkat çekilerek daha fazla gencin ve yetişkinin sürdürülebilir geçim kaynaklarına erişmesini sağlayacak mesleki becerileri edinmesi bekleniyor.

Arka plan:

Türkiye, 3,6 milyonunu Suriyelilerin oluşturduğu yaklaşık 4 milyon mülteci ve sığınmacı ile dünyada en fazla mülteciye ev sahipliği yapmaktadır. Geçici koruma statüsü ile ülkemizde bulunan kişilerin sağlık, eğitim ve sosyal hizmetlere erişimini ve geçim imkânlarına ulaşmalarını sağlamak üzere önemli adımlar atılmıştır. Ayrıca, kişilerin içinde buldukları toplumla sosyal ve ekonomik uyumunun sağlanması konusunda önemli çalışmalar yapılmakla birlikte bu konudaki gereksinimler önemini korumaya devam etmektedir. Araştırmalar, ülkemizdeki GKA Suriyeli nüfus içinde 14-17 yaş grubundaki düşük okullaşma oranının (%32,5) temel sebebinin bu çocukların ekonomik nedenlerle aile gelirine katkıda bulunmak üzere çalışmak zorunda oldukları gerçeğine işaret etmektedir. Bu yaş grubunda olup çalışmakta olan Türk çocukları için de benzer bir durum söz konusudur.

Ayrıca, Türkiye'de ne eğitimde ne de istihdamda olan gençlerin oranında artış gözlenmekte (15-24 yaş grubunda %27,9), bu oranın Suriyeliler arasında daha yüksek olduğu bilinmektedir. İşgücü piyasası araştırmaları işletmelerin nitelikli işgücü bulmakta zorlandığını, gençlerin ve yetişkinlerin mevcut becerileri ile işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu beceriler arasında büyük farklar bulunduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum yoksulluk döngüsünün kırılmaması, kayıtsız istihdamın artması ve çocuk işçiliği ile mücadelede elde edilen kazanımlarda geriye gidilmesi gibi önemli riskleri beraberinde getirmektedir.

İMEP kapsamında, bu sorunların çözümüne katkıda bulunmak üzere gençler için en uygun ve avantajlı seçenek olan örgün çıraklık eğitimi ile yetişkinlere yönelik mesleki eğitim hizmetlerinin nitelik ve arz kapasitesini artırmak için çalışmalar gerçekleştirilecektir. Bütün bu çalışmaların çıraklık ve mesleki eğitime olan talebi artırması ve başta aileler, gençler ve işletmeler olmak üzere kamuoyu nezdinde çıraklık eğitiminin imajının güçlendirilmesine katkı sağlayacaktır.

Daha fazla bilgi ve irtibat için

İMEP-VET4JOB İletişim ve Görünürlük Sorumlusu: Duygu Saykan Ruso

duygu.saykan-ruso@expertisefrance.fr